Orędownik Urzędowy

miasta Bydgoszczy

Wychodzi raz w tygodniu jako bezpłatny dodatek do „Dziennika Bydgoskiego"

Redakcja: Magistrat m. Bydgoszczy Ratusz I p. pokój 15. Czynna codziennie od 8—3 wiecz.
Administracja Administracja Dziennika Bydgoskiego ulica Poznańska nr 30

OGŁOSZENIA
Wiersz szerokości 66 mm. 20 groszy. Przy powtórzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Prenumerata: Miesięcznie 50 groszy. Kwartalnie 1.50 złotych.

Cena egzemplarza 15 groszy.

№ 18. | Bydgoszcz, sobota, dnia 22 sierpnia 1925 r | Rok XXXXII.

Treść numeru:

Nr. 216. Ogłoszenie dot. utworzenia na miasto Bydgoszcz Komitetu Rozbudowy miast, oraz udzielenie kredytów na budowę domów.

Nr. 217. Obwieszczenie dot. wydawania kart rowerowych.

Nr. 218. Okólnik p. Wojewody Poznańskiego w sprawie rejestracji traktorów.

Nr. 219. Okólnik p. Wojewody Poznańskiego dot. trzymania drobiu i ptactwa w zagrodach zapowietrzonych z powodu pryszczyzny.

Nr. 220. Pismo Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego, Wydział III. Szkół Zawodowych, dot. zatwierdzenie Rady Nadzorczej Szkoły Przemysłowo-Dokształcającej.

Nr. 221. Statystyka Urzędu Stanu Cywilnego w czasie od 20. VII. do 8. VIII. br.

Nr. 222. Dot. wypłacenia reemigrantom polskim zasiłku na zakładanie własnych warsztatów pracy.

Nr. 223. Ogłoszenie dot. zniesienia kontumacji psów.

Nr. 224. Ogłoszenie dot. stwierdzenia influencji pośród koni Taboru Miejskiego i Straży Pożarnej.

Nr. 225. Ogłoszenie dot. stwierdzenia wygaśnięcia czerwonki u świń p. Struensee.

Nr. 226. Ogłoszenie dot. stwierdzenia nosacizny u koni p. Józefa Jaszyńskiego.

Nr. 227. Ogłoszenie o przybłąkanych psach.

Nr. 228. Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy w miesiącu lipcu 1925.

Nr. 229. Wyciąg ze statystyki ruchu ludności cywilnej miasta Bydgoszczy od 1. I. 20 r.

216. **Ogłoszenie.**

Na mocy rozporządzenia Komisarjatu do spraw kredytu budowlanego przy Ministerstwie Skarbu, utworzono na miasto Bydgoszcz Komitet Rozbudowy Miasta, w skład którego wchodzą:

1. Prezydent miasta Dr. Sliwiński jako przewodniczący,
2. Prezes Rady Miejskiej inż. T. Janicki,
3. Radca miejski inż. Raczkowski,
4. Radny miasta Matuszczak,
5. „ „ Sosnowski,
6. „ „ Sokołowski,
7. „ „ Pampuch,
8. Radny miasta Trębacz,
9. „ „ Modlibowski,
10. Budowniczy Jaworski,
11. „ Zaganowski,
12. Kupiec Stark

jako członkowie.

Wszelkich informacji w sprawach kredytów budowlanych udziela biuro Komitetu Rozbudowy miasta, znajdujące się przy ul. Jana Kazimierza nr. 3, I. piętro, w Urzędzie Budownictwa Naziemnego.

Podania o kredyt budowlany należy wnosić tylko do biura wyżej wymienionego. Podania te zawierać powinny:

a) wysokość i cel wymaganego kredytu,
b) opis nieruchomości, na której się budowę prowadzi, jeżeli na niej znajdują się stare budynki, należy je także opisać.
c) zamierzony sposób spłaty kredytu, a mianowicie, czy spłata nastąpić ma w drodze konwersji na pożyczkę długoterminową, czy też w drodze pokrycia jednorazowego w gotówce— w takim wypadku należy w sposób wiarogodny wykazać możność spłaty w terminie.

Prócz tego należy do podania dołączyć:

a) plan i kosztorys całej budowy, podpisany przez architekta,
b) wykaz i koszt robót wymagających jeszcze dalszego wykonania,
c) zaświadczenie architekta prowadzącego budowę co do terminu w jakim budowa może być wykończoną, a mieszkania oddane do użytku,
d) wyciąg z księgi hypotecznej co do wszystkich czterech działów, oraz wyjaśnienie, w jakim stadjum znajduje się sprawa uregulowania hipotek,
e) o ile możności, fotografję budowy zatwierdzoną przez Magistrat.

Kredytów udziela się wyłącznie na budowę domów murowanych, krytych ogniotrwałym materjałem.

Bydgoszcz, dnia 6 sierpnia 1925 r.

(—) Dr. Śliwiński
Prezydent miasta.

---

217. **Obwieszczenie.**

W nr. 55 poz. 397 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszone zostało rozporządzenie Ministrów Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 maja 1925 r. o częściowej zmianie rozp. z dnia 26 VI. 1924 r. (D. U. R. P. Nr. 61 poz. 611) regulującego używanie i ochronę dróg, którem zmieniając § 24 dawnego rozporządzenia uregulowano sprawę wydawania kart rowerowych.

Wszyscy dotychczasowi właściciele kart rowerowych winni je zmienić na karty według nowego wzoru przepisanego powyższem rozporządzeniem do dnia 1 września br. w Miejskim Urzędzie Policyjnym pokój 8.

Tytułem zwrotu kosztów związanych z wydawaniem kart rowerowych winien otrzymujący ją uiścić opłatę w wysokości 1.— zł w myśl § 3 powyżej cyt. rozp.

Bydgoszcz, dnia 5 sierpnia 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny
(—) Hańczewski.

Wojewoda Poznański 218.
L. dz. 3921/25 VIII.
B. D. 4011.

Poznań, dnia 9 lipca 1925 r.

W sprawie rejestracji traktorów.

Do

Pana Prezydenta st. m. Poznania,
Pana Prezydenta m. Bydgoszczy, Gniezna i Inowrocławia oraz wszystkich pp. Starostów Województwa Poznańskiego.

Podczas podróży służbowej zauważyłem, że traktory poruszane siłą mechaniczną dla przewożenia ciężarów kursują na drogach publicznych bez zarejestrowania.

Ponieważ traktory takie po myśli § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 587) podlegają rejestracji, przeto polecam wydać odpowiednie zarządzenie ażeby właściciele tychże w myśl postanowień § 12 wyżej cytowanego rozporządzenia wnieśli bezzwłocznie podanie do tutejszego Urzędu

Wojewódzkiego o zbadanie i dopuszczenie do ruchu na drogach publicznych, oraz pouczyć interesowane strony, że przed zarejestrowaniem nie wolno traktorów używać na drogach publicznych.

Za Wojewodę:
w z. (—) Sławski
Naczelnik Wydz. Rob. Publ.

Powyższe podaje się zainteresowanym do wiadomości.

Bydgoszcz, dnia 5 sierpnia 1925 r.
Miejski Urząd Policyjny
(—) Hańczewski.
Pl. III. 2768/25.

Wojewoda Poznański 219.
L. dz. 28485 25 I.

Poznań, dnia 17 lipca 1925 r.

Trzymanie drobiu i ptactwa w zagrodach zapowietrzonych z powodu pryszczyzny.

Do
Pana Starosty (wszystkich)
Pana Prezydenta miasta Poznania i Bydgoszczy.

Wobec stwierdzenia w ostatnich kilku wypadkach rozszerzenia się zarazy pryszczyzny z powodu braku należytego jej zwalczania, przypominam tut. rozp. z dn. 3. I. rb. L. dz. 9111/25 I. z tem, że w zagrodzie zapowietrzonej tak drób (kury, perlice, indyki itp.), jako też ptactwo (gołębie, synogarlice, itp.) winno być stale trzymane w zamknięciu (stajniach, chlewach, gołębnikach itp. ubikacjach). Wyjątek stanowią gęsi i kaczki, które wolno trzymać na wolnem powietrzu w ogrodzeniach, bez przepędzania ich jednak z tych względnie do tych ogrodzeń przez ścieżki, drogi publiczne lub miejscu uczęszczanem przez obcych ludzi.

Psy zagród zapowietrzonych należy trzymać przez cały czas trwania niebezpieczeństwa na uwięzi, uniemożliwiając wydostawanie się ich w jakikolwiekbądź sposób na zewnątrz zagród.

Wszelkie zbędne wyjścia i wyjazdy zagrody zapowietrzonej winny być zamknięte, wyjścia zaś, które są konieczne do komunikacji zewnętrznej, posiadać winny odpowiednio sporządzony materac (kilka razem zeszytych worków) szerokości przynajmniej 1½ metra, a długości równającej się szerokości danego wyjścia względnie wyjęcia a przy wyjazdowych bramach materac taki składający się z odpowiedniego pokładu słomy grubości 10 cm. przeplatanej szpagatem dla uniemożliwienia jej rozwleczenia, winien posiadać conajmniej 4 m. długości i szerokość bramy wyjazd. Materace te winne być przepojone odpowiednim środkiem dezynfekcyjnym np. mlekiem wapiennem, wodą karbolową itp. którym w tym celu należy go często i w dostatecznej ilości zlewać. (Dziennie 2 razy).

Otrzymują również pp. powiatowi lekarze weterynaryjni.

Za Wojewodę:
(—) Graczyński
w z. Naczelnika Wydz. Administr,

Powyższe ogłasza.

Bydgoszcz, dnia 6 sierpnia 1925 r.
Miejski Urząd Policyjny
(—) Hańczewski.

Kuratorjum 220.
Okręgu Szkolnego Poznańskiego
Wydział III. Szkół Zawodowych.
L. dz. 3512/25. III.

Poznań, dnia 14 lipca 1925 r.

Dot. zatwierdzenia Rady Nadzorczej Szkoły Przemysłowo Dokształcającej. Pismo z dn. 6. VII. L. dz. 1126/25.

Do
Magistratu
w Bydgoszczy.

Z zastrzeżeniem każdego czasu mianuje:

1. Prezydenta miasta p. Dr. Śliwińskiego, jako przewodniczącego,
2. Księdza radcę Filipiaka, jako zastępcę przewodniczącego,
3. Tabeaua, radcę miejskiego,
4. Żeromskiego, radcę miejskiego,
5. Zawitaja, mistrza mosiężnego,
6. Sosnowskiego, mistrza blacharskiego,
7. Lewandowicza, mistrza budowy maszyn,
8. Weimanna, dyrektora przemysłowej szkoły dokształcającej,
9. Rubenaua, inspektora szkolnego, jako zastępców,
10. pp. Błaszaka, mistrza rzeźnickiego,
11. Pawlaka, inżyniera elektrotechniki,
12. Jankowskiego, dyrektora Fabryki Maszyn „Unja" jako członków nadzwyczajnych,
13. pp. Hoffmanna, werkmistrza warsztatów kolejowych,
14. Hechlińskiego, właśc. fabryki mebli członkami Rady Nadzorczej Przemysłowej Szkoły Dokształcającej w Bydgoszczy na przeciąg trzech lat i upraszam o dalsze załatwienie.

Za Kuratora
(—) Obrębski.

Powyższe ogłasza.

Bydgoszcz, dnia 24 lipca 1925 r.

Urząd Szkolny
w z. (—) Podoski.

L. dz. Szk. 3382/25.

---

221. **Statystyka Urzędu Stanu Cywilnego.**

W czasie od 20. do 25. br. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego:

Urodzin 71
Ślubów 15
Śmierci 26.

W czasie od 27. VII. do 1. VIII. br. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego:

Urodzin 60 (w tem 2 martwe)
Ślubów 10
Śmierci 30.

W czasie od 3—8 bm. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego:

Urodzin 55 (w tem 1 martwe)
Ślubów 10
Śmierci 18.

Bydgoszcz, dnia 10 sierpnia 1925 r.

Urząd stanu cywilnego m. Bydgoszczy.

222.

Komitet Reemigracyjny przy Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu postanowił, za wstawieniem się wicedyrektora tegoż urzędu p. Herza, posła do Sejmu wypłacić przy pośredniczeniu pp. Starostów i Prezydentów poważniejszy zasiłek reemigrantom polskim z Niemiec na utworzenie własnych warsztatów pracy. Prawo do tego zasiłku mają ci reemigranci, którzy wykażą się świadectwem z Izby Rzemieślniczej, że złożyli egzamin mistrzowski

względnie czeladnicki (nie przyuczeni) i posiadają odpowiednie ubikacje na urządzenie takich warsztatów.

Prośby o udzielenie zasiłku należy składać piśmiennie w Miejskim Urzędzie Policyjnym na ręce dyrektora biur p. Webera lub jego zastępcy.

Bydgoszcz, dnia 31 lipca 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny w Bydgoszczy
Pl. I. 7532.

---

223. **Obwieszczenie.**

Z upływem dnia 9 bm. znosi się kontumację psów, zarządzoną tutejszem rozporządzeniem z dnia 9. 5. 1925 r. Pl. VI. 2341/25, ogłoszonem w Orędowniku Urzędowym z dnia 6 czerwca rb. nr. 14, poz. 157.

Bydgoszcz, dnia 9 sierpnia 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny
(—) Hańczewski.
Pl. VI. 2341/25.

---

224. **Influencę**

stwierdzono pośród koni Taboru Miejskiego i Straży Pożarnej.

Zarządzam środki ochronne.

Bydgoszcz, dnia 3. VIII. 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny
(—) Hańczewski.
Pl. VI. 4041/25.

---

225. **Czerwonka**

u świń, należących p. Struensse, zamieszkałemu przy ulicy Dworcowej 5, wygasła.

Środki ochrone znosi się.

Bydgoszsz, dnia 31. 7. 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny
(—) Hańczewski.
Pl. VI. 3662/25.

---

226 **Nosaciznę**

stwierdzono u konia należącego p. Józefowi Jaszyńskiemu, zamieszkałemu przy ul. Poznańskiej 15.

Zarządzam środki ochronne.

Bydgoszcz, dnia 7. 8. 25 r.

Miejski Urząd Policyjny
(—) Hańczewski.
Pl. VI. 4097/25.

---

227. **Przybłąkane psy.**

W niżej podpisanym Urzędzie zgłoszono następujące psy:

1 polowy czarny, biały pod szyją,
1 pokojowy, czarno-żółty,
1 polowczyk brunatny,
1 żółty pudlaty.

Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym ulica Grodzka 32 pokój 10.

Bydgoszcz, dnia 3 sierpnia 1925.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) Hańczewski.
Pl. IV 1699/25.

Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy

w lipcu 1925 r.

L. b.	Artykuły	Normy	II poł. czerwca		II poł. lipca		Uwagi
			Cena za jednostkę	Koszt dzienny	Cena za jednostkę	Koszt dzienny	
	I.						
1	Chleb żytni pytlowy	1.23 kg.	52,0	64 2	50 0	61,5	
2	Mąka pszenna	0.25 „	76,0	19,0	76 0	19,0	
3	Kasza jęczmienna	0,05 „	60,0	3,0	60.0	3,0	
4	Fasola	0,05 „	80 0	4,0	80 0	4,0	
5	Ryż	0,15 „	90 0	13,5	90 0	13,5	
6	Kartofle	1,5 „	11 0	16,5	12,0	18,0	
7	Mleko	0,75 ltr.	22 0	16 5	23,0	17 3	
8	Jaja	1,5 szt.	10 5	15 8	12,0	18 0	
9	Masło	0 065 kg.	310,0	20,2	453 0	29.4	
10	Słonina	0 1 „	220,0	22 2	240.0	24 0	
11	Kiełbasa	0,07 „	140.0	9 8	140,0	9.8	
12	Mięso wołowe	0,25 „	160,0	40 0	160.0	40 0	
13	Cukier	0,11 „	116 0	12,8	116 0	12,8	
14	Sól	0,1 „	28,0	2,8	28 0	2,8	
15	Herbata	0,01 „	1300,0	13,0	1400,0	14,0	
16	Kawa zbożowa	0,04 „	60,0	2,4	60,0	2 4	
				275,7		289,5	+5,01%
	II.						
17	Węgiel kamienny	4,65 kg.	4,4	20,5	4,2	19,5	
18	Drzewo	3.00 „	4,6	13,8	4 6	13,8	
19	Nafta	0,16 „	50,0	8,0	50,0	8 0	
				42,3		41 3	— 2,36%
	III.						
20	Mieszkanie misięcznie	komorne zasadnicze	517,0	17 2	534 0	17 8	
21	„ „	świadczenia	250,0	8 3	200,0	6 7	
22	Woda dziennie	¾ m³	20,0	15,0	20,0	15 0	
				40 5		39 5	— 2,47%
	IV.						
23	Mydło zwyczajne dzien.	0,04	150,0	6 0	160,0	6,4	
24	Tramwaj dziennie	2 przejazdy	15 0	30,0	15,0	30.0	
25	Gazety dziennie	1 egzempl.	15,0	15.0	15,0	15,0	
26	Wpis szkolny	1 wpis rocz.	—	13,3	—	13,3	
27	Zeszyty szkolne dzien.	0,22 kaj.	10,0	2,2	10 0	2,2	
28	Fryzjer	1 strzyżenie	100 0	3,3	100,0	3,3	
29	Teatr	2 bilety	180,0	12,0	180,0	12,0	
				81,8		82,2	+ 0,49%
	V.		zł.		zł.		
30	Palto męskie	1 na 6 lat	120,00	5,6	120.00	5,6	
31	Garnitur maryn. męsk.	1 „ 5 „	130.00	7,2	130 00	7,2	
32	Ubrania robocze	1 „ 1 rok	35 00	9,7	35,00	9,7	
33	Palto kobiece	1 „ 6 lat	110,00	5,1	110 00	5,1	
34	Suknia	1 „ 5 „	75 00	4,2	75.00	4,2	
35	Ubranie kobiece codz.	1 „ 1 rok	25,00	6,9	25 00	6,9	
36	Koszula męska	1 „ 1 m.	4 50	15.0	4.50	15,0	
37	Kamasze męskie	3 „ 1 rok	25.00	20,8	25,00	20,8	
38	Zelówki	2 „ 1 „	5,50	3,1	5,50	3,1	
			—	77 6	—	77,6	—
		Rezultat	—	517 9	—	530,1	+2,36%

Bydgoszcz, dnia 31 lipca 1925 r.

Urząd statystyczny w Bydgoszczy.

Wyciąg ze statystyki ruchu ludności cywilnej miasta Bydgoszczy od 1 stycznia 1920 r.

A. Ruch naturalny ludności według dokumentów stanu cywilnego:

Rok kwartał i miesiąc	Małżeństw	Urodzeń: żywych	Urodzeń: martwych	Urodzeń: ogółem	Urodzeń: w tem nieślubne w procentach	Zgonów: ogółem	Zgonów: w tem niemowląt	Przyczyny śmierci: Dyfterja	Odra i szkarlatyna	Ospa	Grypa	Tyfus	Gruźlica płuc	Zapalenie płuc	Rak	Choroby organów oddechowych	Organiczne cierp. serca, Udar serca	Udar mózgu	Kurcze	Katar żołądka i kiszek	Zapalenie ślepej kiszki	Zapalenie nerek	Choroby porodu	Słabość, starość	Nieszczęśliwe wypadki	Morderstwo, zabójstwo stracenie	Samobójstwo	Inne choroby	Przewyżka urodzeń (Różnica między rubryką 3 i 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1920 ogół	948	2343	68	2411	11,78	1579	438	16	8	—	70	7	116	141	65	20	95	38	97	129	10	32	5	166	29	4	11	520	764
1921 "	901	2918	93	3011	11,69	1769	645	12	9	—	6	9	74	169	93	49	153	23	110	265	6	39	6	145	33	3	7	558	1149
1922 "	756	3115	97	3212	9,81	1632	572	3	2	2	23	9	113	161	89	33	137	54	91	115	3	34	9	169	31	7	16	531	1483
1923 "	754	3182	105	3287	10,22	1630	554	9	10	—	12	9	116	156	71	6	130	62	103	134	8	34	3	149	34	4	15	565	1552
1924 "	617	3081	89	3170	10,25	1572	566	8	5	—	11	14	166	163	73	4	132	53	102	101	12	34	8	142	41	3	13	487	1509
1925 I. kw.	165	872	18	890	12,85	352	103	3	3	—	2	2	40	28	12	2	38	17	21	16	1	11	—	27	10	—	7	112	520
" kwiec.	54	269	5	274	13,38	104	34	—	—	—	—	1	11	16	7	—	11	6	2	6	—	1	1	7	5	—	2	28	165
" maj	52	289	9	298	12,42	123	43	—	1	—	—	1	14	8	8	—	8	8	6	2	—	3	—	7	3	1	4	49	166
" czerw	49	256	7	263	12,55	112	39	1	—	—	1	—	11	8	6	1	13	2	7	7	—	3	1	8	3	2	4	34	144
II. kwart.	155	814	21	835	12,69	339	116	1	1	—	1	2	36	32	21	1	32	16	15	15	—	7	2	22	11	8	10	111	475

B. Miejscowy ruch ludności podług policyjnych zgłoszeń przyjazdu i wyjazdu:

Rok kwartał i miesiąc	Przypływ: Polaków	Przypływ: Niemców	Przypływ: Innych	Przypływ: Razem	Odpływ: Polaków	Odpływ: Niemców	Odpływ: Innych	Odpływ: Razem	Ludności Przypływ = + Odpływ = —	Przeprowadzki wewnątrz okręgu miasta (Liczba osób)	W przemyśle i rzemiośle handlu i w ruchu transport.: Przypływ	Odpływ	Różnica
1920 ogół.	23 205	7 370	224	30 799	6 794	23 033	266	30 093	+ 706	28 946	7 779	7 051	+ 728
1921 "	22 213	2 297	71	24 581	8 047	11 551	91	19 689	+ 4892	23 220	6 909	4 769	+ 2 140
1922 "	17 590	1 240	162	18 992	7 176	8 225	91	15 492	+ 3500	17 824	5 945	4 270	+ 1 675
1923 "	13 353	775	168	14 296	8 411	1 461	166	10 038	+ 4258	15 547	4 859	3 326	+ 1 533
1924 "	11 550	352	172	12 074	9 346	498	150	9 994	+ 2080	15 605	5 388	4 479	+ 902
1925 I. kw	3 428	226	23	3 677	2 321	159	29	2 509	+ 1168	3 820	1 463	1 012	+ 451
" kwiec	1 516	111	8	1 635	800	138	19	957	+ 678	1 220	648	341	+ 307
" maj	996	61	6	1 063	872	74	23	969	+ 94	1 332	432	324	+ 108
czerwiec	1 037	43	12	1 092	700	104	9	813	+ 279	1 279	509	377	+ 132
II. kwart	3 549	215	26	3 790	2 372	316	51	2 739	+ 1051	3 831	1 589	1 042	+ 547

C. Teraźniejsza liczba mieszkańców miasta Bydgoszczy:

	Polaków	Niemców	Żydów	Innych	Razem
Podług spisu ludności z dnia 30. IX. 1921	63 245	24 874	692	471	89 282
Procentualnie	70,84	27,86	0,77	0,53	—
Przewyżka urodzeń i różnica ruchu od 1. X. 1921	+ 26 934	— 8 833	+ 300	+ 63	+ 18 409
Zatem liczba mieszkańców dnia 1. VII. 1925.	90 179	15 986	992	534	**107 691**
Procentualnie	83,74	14,84	0,92	0,50	—

Bydgoszcz, dnia 31 lipca 1925.

URZĄD STATYSTYCZNY.